

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Programul de protecție specială a persoanelor cu handicap, integrarea socială și profesională a acestora, reprezintă una din problemele de strictă actualitate, foarte delicată și în aceeași măsură creatoare de probleme care se cer rezolvate.

Ordonanța de Urgență nr. 102/1999 privind protecția specială și integrarea în muncă a persoanelor cu handicap instituie măsuri de protecție specială realiste, și prevede clar condițiile de înființare, atestare și funcționare a unităților protejate. De asemenea, s-a urmărit ca de drepturile și facilitățile prevăzute de această ordonanță, să beneficieze numai persoanele îndreptățite. În acest sens Comisiile de Expertiză medicală a persoanelor cu handicap vor fi reorganizate și vor trece, începând din 1 ianuarie 2000, în subordinea Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

O realizare importantă a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 102/1999 constă în crearea accesibilităților, ca o pârgă în realizarea reintegrării în societate a persoanelor cu handicap. De asemenea Organizațiile Neguvernamentale sunt atrase în realizarea politicilor și programelor de recuperare și integrare a persoanelor cu handicap.

Crearea "Fondului Special de Solidaritate Socială pentru Persoanele cu Handicap" reprezintă cea mai importantă garanție a succesului privind aplicarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 102/1999.

Datorită crizei finanțării instituțiilor de protecție specială, ale căror cheltuieli erau asigurate în totalitate prin bugetele locale, actul legislativ care a reglementat protecția specială a persoanelor cu handicap a avut caracter de urgență. În acest context care a rezolvat finanțarea instituțiilor de protecție specială, inițiatorul a omis anumite drepturi de care au beneficiat copiii (minorii) prin Legea nr. 53/1992 privind protecția specială a persoanelor cu handicap, din care cele mai importante sunt: acordarea asistenței medicale în conformitate cu prevederile Legii nr. 145/1997 privind asigurările sociale de sănătate, gratuități de medicamente, tratamente, proteze, orteze, etc., gratuitatea transportului urban și interurban. De asemenea au fost omise anumite drepturi ale persoanei care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil cu handicap, cum ar fi: scutirea de plata taxelor de abonament pentru persoanele deținătoare de aparat radio și televizor (dacă copilul are un handicap grav), prioritate la instalarea postului telefonic și scutirea de

plata taxelor de instalare, transferare și abonament telefonic, precum și de costul a unui număr de impulsuri.

Aceste drepturi omise fac acum obiectul principal al prezentului Proiect de Ordonanță de Urgență pentru completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap.

În ceea ce privește drepturile adulților cu handicap, în Proiect au fost eliminate anumite inabilități de limbaj (vezi articolul 19, lit.f) sau au fost făcute anumite precizări (vezi articolul 19, lit.g); de asemenea s-a reformulat textul de la articolul 19, lit.j), cu privire la asigurările de sănătate ale adulților cu handicap și gratuitățile de medicamente, tratamente, proteze, orteze, etc..

Având în vedere că sumele colectate în Fondul Special de Solidaritate Socială pentru Persoanele cu Handicap s-au dovedit a fi mai importante decât cele prognozate, Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap a crezut de cuviință că mărirea ajutorului special lunar la o valoare de 50% din valoarea de referință cf.O.G. nr.73/1999, art.12(2), actualizat cf.art.8, pct.3 din ordonanță pentru adulții inapți de muncă datorită handicapului, dacă nu au alte venituri cu excepția pensiei de urmaș, va contribui la îmbunătățirea protecției speciale pentru beneficiari. În acest sens a fost modificat textul articolului 9, lit.a).

De asemenea pentru nevăzătorii cu handicap grav, pensia socială a fost crescută la o valoare egală cu valoarea de referință cf.O.G. nr.73/1999, art.12(2), actualizat cf.art.8, pct.3 din ordonanță, cei cu handicap accentuat vor avea o pensie socială într-un cuantum de 50% din pensia stabilită pentru cei cu un handicap grav; pentru însoțitorii nevăzătorilor cu handicap grav, indemnizația a crescut la o valoare de 50% din valoarea de referință cf.O.G. nr.73/1999, art.12(2), actualizat cf.art.8, pct.3 din ordonanță. În acest fel nevăzătorii vor putea duce un trai decent, statul român achitându-se astfel de unul din rolurile sale majore.

De asemenea, prezentul Proiect face precizarea că "Fondul Special de Solidaritate Socială pentru Persoanele cu Handicap" apărut odată cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 102/1999 înlocuiește vechiul "Fond de Risc și Accident", instituit prin Legea nr. 53/1992.

În sfârșit, Proiectul prezent, prin scutirile date unităților protejate, se face ecoul numeroaselor cereri primite de la conducerea acestor tipuri de agenți economici, care reclamă că prezentul cadru legislativ conduce la o concurență neloială cu agenții economici normali. Un calcul sumar arată că este mai economic pentru stat să susțină prin facilități aceste

unități protejate decât să plătească drepturi și facilități persoanelor cu handicap care pot lucra în ele.

Influența acordată prin Proiectul de Ordonanță de Urgență pe care îl propunem, care țin cont de: creșterile datorate drepturilor și facilităților introduse la copii; valoarea de referință cf. O.G. 73/1999 art. 12(2), actualizată cf.art. 8, pct. 3 din ordonanță; noul T.V.A.; cota de 2,5% a inflației medii programate pe o lună pentru anul 2000; indemnizațiile de ședință ale membrilor comisiilor de expertiză medicală și cheltuielile materiale aferente funcționării acestor spații; completarea finanțării căminelor spital (centrelor); programele Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, sunt prezentate în TABELUL 1.

Verificând sumele colectate, care au intrat în Fondul Special de Solidaritate Socială pentru Persoanele cu Handicap în ultimele 3 luni ale anului 1999, si anume:

- octombrie: 216.122.896.000 lei;
- noiembrie: 235.253.643.000 lei;
- decembrie: 311.434.714.000 lei;
- ianuarie 2000 (10 – 31): 205.000.000.000 lei,

se constată că putem acoperii plățile necesare drepturilor și facilităților cuprinse în Proiectul de Ordonanță de Urgență de completare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.102/1999 din fondul de 3% cuprins în Fondul Special de Solidaritate Socială pentru Persoanele cu Handicap, fără a mai fi necesară subvenție guvernamentală.

În ceea ce privește facilitățile acordate unităților protejate, o analiză sumară asupra a 48 unități socio - economice special organizate pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, care funcționau în anul 1998, în sistemul cooperăției meșteșugărești, ne conduce la următoarea concluzie concretă (s-a lucrat cu impozit pe profit zero).

- numărul total de persoane încadrate în muncă: 6.186
- numărul de persoane cu handicap sau invalide încadrate în muncă: 3.729
- fondul anual de salarii (brut): 50.872.896 mii lei
- cifra de afaceri pe anul 1998: 150.163.124 mii lei
- profitul impozabil (pentru anul 1998): 16.918.853 mii lei
- total cheltuieli materiale: 52.490.940 mii lei

Rezultă: total impozit pe profit: 6.429.164 mii lei

- T.V.A. (total pentru cheltuieli materiale): 9.448.369 mii lei

- T.V.A. pentru noua valoare adăugată: 9.157.121 mii lei

Rezultă: total impozit pe profit + total T.V.A. = 25.034.645 mii

lei.

Ponderea celor 23 unități protejate din totalul de unități din cooperația meșteșugărească este de 75%.

Rezultă: $25.034.645 \text{ mii lei} \times 75\% = 18.775.983 \text{ mii lei}$

Suma de 18.775.983 mii lei reprezintă o aparentă diminuare a intrărilor la bugetul de stat. Dar, ținându-se seama că o persoană cu handicap angajată sau o persoană invalidă primește o sumă medie la salariu, care se impozitează, de circa 407.000 lei rezultată din diferența dintre salariul mediu lunar și suma medie primită ca ajutor special, șomaj, etc.: ($407.000 \text{ lei} = 685.000 \text{ lei} - 278.000 \text{ lei}$), rezultă că bugetul de stat încasează în plus T.V.A. în sumă de: $407.000 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} \times 6186 \text{ persoane} \times 22\% = 6.646.733 \text{ mii lei}$; rezultă că diminuarea intrărilor anuale la bugetul de stat (directe și indirecte) este de: $18.775.983.000 \text{ lei} - 6.646.733.000 \text{ lei} = 12.129.250.000 \text{ lei}$.

Întrucât 3.729 persoane cu handicap sau invalide au lucrat, ele n-au primit de la Fondul de Risc și Accident suma de :

$278.000 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} \times 3.729 \text{ persoane} = 12.439.944 \text{ mii lei}$

(278.000 lei reprezintă suma medie obținută de o persoană cu handicap pe anul 1998, calculată astfel: $1.400.000 \text{ mii lei} : 12 \text{ luni} : 420.000 \text{ persoane} = 278.000 \text{ lei/lunar}$)

Rezultă că în bugetul de stat, considerând că pentru unitățile protejate există facilități ca: impozit pe profit zero și T.V.A zero, va intra suma de:

$12.439.944 \text{ mii lei} - 12.129.250 \text{ mii lei} = 310.694 \text{ mii lei}$

În ceea ce privește bugetul asigurărilor sociale, la care se adaugă fondul de sănătate, aceste 6.186 persoane încadrate în muncă contribuie anual cu: $6.186 \times 685.000 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} \times 30\% = 15.254.676 \text{ mii lei}$, la care trebuie adăugată diminuarea de 2.547 persoane valide x numai 278.000 lei/lună (ajutor de șomaj sau de întreținere) x 12 luni, adică 8.496.792 mii lei.

Rezultă în total, un aport suplimentar la "finanțele țării" de: 8.496.792 mii lei plus 310.694 mii lei, plus 15.254.676 mii lei = **24.062.172 mii lei anual, adică 324.000 lei lunar pentru fiecare persoană**, ceea ce nu este deloc neglijabil.

- Nu am luat în calcul și contribuția pentru pensia suplimentară!

Extrapolând această situație în anul 1999, estimăm că valoarea sumelor aduse la bugetul statului este mai mare decât cea rezultată din calculul de mai sus.

Având în vedere că Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 102 / 1999 își produce deja efectele, pentru a acorda cât mai rapid posibil copiilor drepturile omise, iar unităților protejate șansa de a

nu falimenta și în același timp de a se naște altele noi care să integreze social persoanele cu handicap, credem că este imperios necesară o Ordonanță de Urgență pentru completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția persoanelor cu handicap.

INIȚIATOR

SECRETAR DE STAT

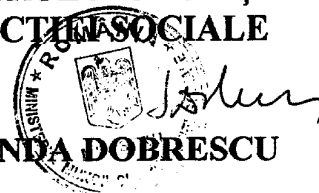
G. Popescu
Dr. GABRIELA POPESCU

COINIȚIATOR

MINISTRUL MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE

S. Dobrescu
SMARANDA DOBRESCU

AVIZĂM FAVORABIL,

MINISTRUL FINANTELOR

*Cu observatii
notate alaturate*

DECEBAL TRAIAN REMES

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

H. Hajdu
HAJDU GABOR

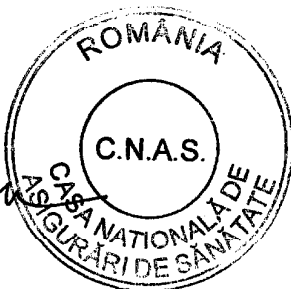
MINISTRUL EDUCAȚIEI
NATIONALE

A. Marga
ANDREI MARGA

MINISTRU DE STAT
MINISTRUL JUSTITIEI

V. Stoica
VALERIU STOICA

V. Stoica